

Yksityistieavustusten perusteet

Teknptk 12.10.2023 § 51
214/02.05.01.02/2023

Valmistelija Maanmittausinsinööri Kristiina Korhonen
puh. 044 4491 253
kristiina.korhonen@ruokolahti.fi

Teknisten palvelujen lautakunnan kokouksessa 6.9.2023 annettiin teknisille palveluille tehtäväksi selvittää yksityistieavustusten perusteita. Yksityistielaki (560/2018) muuttui 1.1.2019 siten, että lakitekstistä poistui valtion avustusehto kolmesta vakituisesta asumisesta. Koska laista on poistunut vakituisen asumisen avustusehto, on noussut esiin toive tarkastella kunnan avustusehtoja.

Yksityistielain 84 §:n mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustusten ehdoista ja käytön valvonnasta. Kunnan yksityisteiden perusparannusavustusten ehtona on ollut vakituinen asuminen. Näin ollen voidaan katsoa, että vakituisen asumisen ehto on ollut vakiintunut käytäntö Ruokolahden kunnan yksityisteiden perusparannusavustusten perusteissa. Asiaa on käsitelty teknisten palvelujen lautakunnassa (19.1.2016) ja kunnanhallituksessa (25.1.2016), jolloin liitteenä oli voimassa olevat yksityisteiden avustusten perusteet. Nykyiset yksityistieavustusten perusteet ovat oheismateriaalina.

Vuoden 2024 yksityistieavustusten avustushaku päättyi 31.8.2023. Perusparannusavustusten yhtenä hakuehtona oli, että avustukset koskevat tiekuntia, joilla on pysyvää asutusta ja jotka ovat saaneet sekä ottavat vastaan ELY-keskuksen myöntämän perusparannusavustuksen (<https://ruokolahti.fi/fi/asiointi-ja-yhteystiedot/palvelut-ja-lomakkeet/palvelut/yksityistieavustukset>). Koska nyt päättyneessä vuoden 2024 avustushaussa oli hakukriteerinä pysyvä asutus, ei avustusta voida myöntää tiekunnalle, jossa ei ole pysyvää asutusta.

Mikäli yksityistieavustusten perusteita muutettaisiin ja hakuehdoista poistettaisiin pysyvän asumisen vaatimus ja haluttaisiin ottaa uudistetut avustusperusteet käyttöön jo vuoden 2024 avustuksissa, tulisi avustushaku avata uudelleen vuodelle 2024. Lähtökohtana muutoksille on se, ettei niitä tehdä taannehtivasti (taannehtivuuskielto), vaan muutokset astuvat voimaan päätöksen saatua lainvoiman. Koska vuoden 2024 avustushaku on päättynyt, on suositeltavaa, että uudet avustusperusteet astuisivat voimaan vuoden 2025 avustushaussa. Näin mahdollistetaan se, että muutoksen myötä avustukseen oikeutetuilla on tosiasiallinen mahdollisuus hakea avustusta uusien ehtojen mukaisesti. Kunnan tulee kohdella kaikkia tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti.

Jos yksityisteiden perusparannusavustusten hakuehtoja muutettaisiin ja avattaisiin muillekin kuin vain tiekunnille, joissa on vakituista asumista, tulee arvioida, avataanko avustus kaikille järjestäytyneille yksityistiekunnille, jotka ottavat vastaan ELY-keskuksen myöntämän perusparannusavustuksen vai asetetaanko jotain erityisehtoja esim. vapaa-ajan asumisen ja tien pituuden suhteen. Mikäli avustus myönnetään, tien käyttämistä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää yksityistielain 85 §:n mukaisesti kymmeneen vuoteen avustuksen viimeisestä maksuerästä. Kuntaliiton mielestä on edelleen hyvä pitää ehtona vakituisen asumisen edellyttämistä avustettavilta tiekunnilta.

Kunnassa on reilu 90 sellaista järjestäytyntä yksityistietä, jonka varrella on vakituista asutusta ja jotka ovat hakeneet yksityistien kunnossapitoavusta vuoden 2023 aikana. Järjestäytyneitä tiekuntia on Ruokolahden kunnan alueella tällä hetkellä yli 300 ja uusien tiekuntien määrä tulevaisuudessa tulee kasvamaan. Oheismateriaalina on karttaliite järjestäytyneistä yksityisteistä. Jos yksityisteiden perusparannusavustusten haku avattaisiin kaikille järjestäytyneille yksityisteille, olettavaa on, että hakemusten määrä kasvaisi. Mikäli kriteerejä väljennettäisiin, on tarpeen huomioida millaisia kustannusvaikutuksia päätöksellä olisi kunnalle.

Esittelijä	Teknisten palvelujen toimialajohtaja Leppänen Jari
Päätösehdotus	Teknisten palvelujen lautakunta päättää aloittaa yksityisteiden perusparannusavustusten perusteiden tarkistamisen.
Päätös	Hyväksyttiin.